

20080070090

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АГЕНЦИЈАТА ЗА РЕГУЛИРАЊЕ НА ПАЗАРОТ НА ЖЕЛЕЗНИЧКИТЕ УСЛУГИ

Се прогласува Законот за Агенцијата за регулирање на пазарот на железничките услуги, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 4 јануари 2008 година.

Бр. 07-99/1
4 јануари 2008 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

ЗАКОН ЗА АГЕНЦИЈАТА ЗА РЕГУЛИРАЊЕ НА ПАЗАРОТ НА ЖЕЛЕЗНИЧКИТЕ УСЛУГИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на Законот

Член 1

Со овој закон се уредува основањето, надлежностите, организацијата и начинот на вршење на работата и раководењето со Агенцијата за регулирање на пазарот на железничките услуги, се утврдуваат изворите за обезбедување на средства за финансирање на работата на Агенцијата и надзорот над работата.

Цели на Законот

Член 2

Агенцијата за регулирање на пазарот на железничките услуги (во натамошниот текст: Агенцијата) се основа за обезбедување увид и непристрасно извршување на дејностите во железничкиот превоз, кои се вршат како услуги од јавен превоз и да овозможи транспарентно и недискриминаторско работење на управителот на инфраструктурата и железничкиот превозник.

Дефиниции

Член 3

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. „Објава на мрежа“ е детален приказ на расположливата железничка инфраструктура наменет за железничките превозници што содржи општи правила, рокови, постапки и критериуми во врска со одредувањето на надоместокот за користење на железничката инфраструктура и критериуми за распределба на капацитетите, како и други информации за условите за пристап на железничката инфраструктура;

2. „Железнички превоз“ е дејност што опфаќа превоз на патници и стока и/или влека на возови;

3. „Железничка инфраструктура“ се состои од железничките пруги со горен и долен строј, објектите на пругите, железничките станици, објектите на електричната влека на возовите, сигнално-сигурносните системи, телекомуникационите и информационите системи во железничкиот сообраќај, зградите, депоата и други градежни објекти на железничките станици кои се во функција на организирање, регулирање на железничкиот сообраќај и одржување на инфраструктурата, земјиштето кое функционално и припаѓа на пругата, службените места и објектите;

4. „Железнички превозник“ е домашно и странско правно лице чија основна дејност е давање транспортни услуги на патници и/или стока по пат на железница кое има дозвола за јавен превоз и решение за безбедност и

5. „Управител на инфраструктура“ е јавно или друго правно лице овластено за управување и одржување со железничката инфраструктура.

II. АГЕНЦИЈА ЗА РЕГУЛИРАЊЕ НА ПАЗАРОТ НА ЖЕЛЕЗНИЧКИТЕ УСЛУГИ

Основање на Агенција

Член 4

(1) Агенцијата се основа како самостојно и непрофитно правно лице со јавни овластувања утврдени со овој закон.

(2) Работата на Агенцијата е јавна.

(3) Агенцијата стекнува статус на правно лице со запишување во Централниот регистар на Република Македонија.

(4) Седиштето на Агенцијата е во Скопје.

(5) Агенцијата има Статут со кој се уредуваат прашањата значајни за извршувањето на дејноста и работата на Агенцијата.

(6) На Статутот на Агенцијата согласност дава Владата на Република Македонија.

Член 5

Агенцијата за својата работа одговара пред Собранието на Република Македонија.

Принципи на работењето на Агенцијата

Член 6

Работењето на Агенцијата се заснова на следниве принципи:

- законистост,
- стручност,
- професионалност,
- транспарентност и
- одговорност за работењето.

Предмет на работење на Агенцијата

Член 7

(1) За остварување на работите од својот делокруг Агенцијата е надлежна да:

1) решава по жалби на железничкиот превозник по актите донесени од управителот на инфраструктурата по однос на:

- објавата на мрежа,
- критериумите содржани во објавата на мрежа,
- постапката и процесот на распределба на инфраструктурните капацитети и резултатите од водената постапка на управителот на инфраструктурата,
- критериумите за одредување на пристап за користење на железничката инфраструктура,
- висината и структурата на пристап за користење на железничка инфраструктура,
- одлуката за одобрување на пристап на железнички превозник на железничката инфраструктура и
- други случаи со кои се осигурува пристап и користење на железничката инфраструктура и

2) врши надзор над квалитетот на давањето на железничките услуги од страна на железничкиот превозник.

(2) При извршувањето на работите од ставот (1) точка 1 на овој член се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка. Актите кои ги донесува Агенцијата се конечни и против нив незадоволната странка може да покрене управен спор.

Жалбена постапка

Член 8

(1) Железнички превозник може да изјави жалба до Агенцијата, доколку оцени дека управителот на инфраструктурата не постапува на ист начин како во однос на другите учесници или на кој било друг начин трпи штета во врска со работите од членот 7 точка 1 алинеи 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 на овој закон.

(2) Жалбата од ставот (1) на овој член, може да се поднесе во рок од осум дена од денот на добивањето на актот на управителот на инфраструктурата.

(3) Решението по жалбата, Агенцијата ќе го донесе во рок од 15 дена од денот на доставувањето на жалбата.

(4) Со решението, Агенцијата ќе ја одбие жалбата, доколку утврди дека одлуката донесена од управителот на инфраструктурата е исправна или ќе ја уважи жалбата од ставот (1) на овој член и ќе му наложи на управителот на инфраструктурата да ја измени одлуката согласно со насоките одредени во решението со кое жалбата се уважува.

(5) Решението од ставот (4) на овој член е обврзувачко за сите страни.

(6) Против решението од ставот (2) на овој член може да се поведе управен спор.

Заштита на конкуренцијата

Член 9

(1) Агенцијата е должна да ги применува правилата и мерките за заштита на конкуренцијата, за прашања кои се од исклучителна надлежност на Агенцијата.

(2) За прашањата во врска со обавувањето на железничките услуги, кои не се уредени со овој закон, а се однесуваат на спречување, ограничување или нарушување на пазарната конкуренција се применуваат одредбите од Законот за заштита на конкуренцијата, а Агенцијата е должна да даде техничка помош во облик на стручно мислење и анализа до Комисијата за заштита на конкуренцијата.

Хармонизација со Европската унија и друга меѓународна соработка

Член 10

(1) Агенцијата во својата работа, заради унапредување и развој на железничкиот сообраќај и транспорт во Република Македонија постапува согласно со препораките на Европската комисија и Европската унија, како најдобри светски практики.

(2) Агенцијата соработува и разменува информации за својата работа, како и за практиките за усогласување на принципите за одлучување со регулаторните тела од други држави.

(3) Агенцијата соработува со државни тела и органи одговорни за хармонизацијата на националната регулатива со регулативата на Европската унија.

(4) Агенцијата соработува и со Меѓународното здружение на железници УИЦ.

Органи на Агенцијата

Член 11

Органи на Агенцијата се Управен одбор и директор на Агенцијата.

Управен одбор на Агенција

Член 12

(1) Управен одбор се состои од три члена, од кои еден е претседател на Управниот одбор.

(2) Со работата на Управниот одбор раководи претседателот на Управниот одбор.

(3) Претседателот и членовите на Управниот одбор ги именува Собранието на Република Македонија, на предлог на Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија, со мандат од четири години, со можност за уште еден мандат.

(4) За претседател и членови на Управниот одбор можат да бидат именувани лица кои се државјани на Република Македонија, со постојано живеалиште во Република Македонија, имаат завршено високо образование од областа на техничките, правните и економските науки, со работно искуство над пет години од областа на превозот во железничкиот сообраќај и инфраструктурата и со активно познавање на еден странски јазик.

(5) Претседателот и членовите на Управниот одбор се именуваат не подоцна од 60 дена пред истекот на мандатот на нивните претходници.

(6) За времетраењето на мандатите, претседателот и членовите на Управниот одбор не можат да бидат: пратеници во Собранието на Република Македонија, членови на Владата на Република Македонија, лица кои извршуваат должности во органите и телата на политички партии, членови на управни и надзорни одбори на јавни претпријатија или членови на друг вид на асоцијација на правни и физички лица кои би можеле да доведат до конфликт на интереси.

(7) Претседателот, член на Управниот одбор, неговиот/нејзиниот брачен другар или невенчан партнер, како и блиски роднини во прва линија до второ колено, не можат да имаат удел на акции, директно или индиректно во организацијата што извршува активности кои директно спаѓаат под надлежност на Агенцијата.

(8) За претседател и членови на Управниот одбор не можат да бидат именувани лица кои се осудени со правосилна судска пресуда за кривично дело на казна затвор во траење над шест месеца или казна забрана за вршење на професија, дејност или должност со денот на изрекувањето на казната.

(9) Ако постапката за именување не е завршена пред истекот на мандатот на претседателот и членовите на Управниот одбор чии мандат е истечен, претседателот и членовите на Управниот одбор ќе продолжат да ја вршат својата функција, но не подолго од шест месеца.

(10) Управниот одбор одлучува по прашањата од членот 7 на овој закон, донесува акти потребни за работа на Агенцијата, програма за работа и развој на Агенцијата, го набљудува нивното спроведување, одлучува по финансискиот план и годишниот извештај за работа на Агенцијата.

(11) Претседателот и членовите на Управниот одбор имаат право на месечен надоместок и надоместок на други трошоци утврдени со Статутот на Агенцијата.

(12) Средствата за надоместок и другите трошоци на претседателот и членовите на Управниот одбор се обезбедуваат од средствата на Агенцијата, утврдени со годишниот финансиски план.

(13) За претседател и член на Управниот одбор можат да бидат именувани лица вработени во други правни лица, освен ако тоа не претставува конфликт на интереси согласно со овој закон.

Начин на работа и одлучување на Управниот одбор

Член 13

(1) Управниот одбор одлучува на седници. Седниците ги свикува претседателот на Управниот одбор.

(2) Седниците на Управниот одбор се јавни. По исклучок, Управниот одбор може да одлучи дали седницата или расправата по некоја точка ќе биде затворена за јавноста.

(3) Одлуките на Управниот одбор се донесуваат со мнозинство гласови од вкупниот број на членови на Управниот одбор.

Надлежност на Управниот одбор

Член 14

Управниот одбор ги има следниве надлежности:

- 1) донесува статут;
- 2) донесува годишна програма за работа и развој на Агенцијата;
- 3) донесува годишен финансиски план на Агенцијата;
- 4) одобрува годишен финансиски извештај со завршна сметка на Агенцијата;
- 5) одобрува извештај за реализација на годишната програма за работа и развој на Агенцијата;
- 6) ги донесува општите акти за организација и систематизација на работењето на Агенцијата;
- 7) решава по жалби во втор степен;
- 8) соработува со други државни органи и институции, органи на единиците на локалната самоуправа;
- 9) доставува извештаи, препораки и предлози до Собранието на Република Македонија и други државни органи и институции од областа на железничкиот сообраќај;
- 10) донесува други акти на Агенцијата и
- 11) врши други работи утврдени со Статутот и овој закон.

Разрешување на претседателот и членовите на Управниот одбор

Член 15

(1) Собранието на Република Македонија, по предлог на Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија може да ги разреши претседателот и членовите на Управниот одбор на Агенцијата пред истекот на мандатот за кој се именувани поради следниве причини:

- 1) на негово барање;
- 2) во случај на спреченост на вршење на функцијата поради болест подолго од шест месеца или смрт;
- 3) избор или именување на функција или назначување на работа што е неспојлива со неговата функција член на Управниот одбор;
- 4) ако е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело на казна затвор во траење над шест месеца или казна забрана за вршење на професија, дејност или должност со денот на изрекувањето на казната;
- 5) повреда на одредбите или прописите донесени врз основа на овој закон или злоупотреба на функцијата и
- 6) неоправдано неприсуство едноподруго на три седници или пет седници во тековната година.

(2) Недоставувањето на годишна програма за работата и развој на Агенцијата, како и годишен финансиски извештај до Владата на Република Македонија и Собранието на Република Македонија е основ за колективно разрешување на претседателот и членовите на Управниот одбор.

(3) Доколку постои причина за разрешување на член на Управниот одбор на Агенцијата пред истекот на мандатот за кој се именувани, Управниот одбор на Агенцијата треба да ја известува Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија во рок од седум дена од денот на дознавањето на причината.

Директор на Агенцијата и услови кои треба да ги исполнува директорот

Член 16

(1) Со работата на Агенцијата раководи директор.

(2) Директорот на Агенцијата го именува Управниот одбор на Агенцијата по пат на јавен конкурс.

(3) Мандатот на директорот е четири години со можност за уште еден последователен мандат.

(4) Директорот на Агенцијата треба да биде државјанин на Република Македонија, со постојано живеалиште во Република Македонија, да има завршено високо образование од областа на техничките, правните и економските науки, со работно искуство над пет години од областа на превозот во железничкиот сообраќај и инфраструктурата и најмалку три години работно искуство на раководно место и со активно познавање на еден странски јазик.

(5) Управниот одбор е должен да го именува директорот не подоцна од 30 дена пред истекот на мандатот на неговиот претходник.

(6) Директорот на Агенцијата, неговиот/нејзиниот брачен другар или невенчан партнер, како и блиски роднини во прва линија до второ колено, не можат да имаат удел на акции, директно или индиректно во организацијата што извршува активности кои директно спаѓаат под надлежност на Агенцијата.

(7) Директорот на Агенцијата не може да биде лице кое е осудено со правосилна судска пресуда за кривично дело на казна затвор во траење над шест месеца или казна забрана за вршење на професија, дејност или должност со денот на изрекувањето на казната.

(8) Директорот е професионално ангажиран во Агенцијата со полно работно време.

Надлежност на директорот

Член 17

(1) Директорот раководи со работата на Агенцијата и е одговорен за законито работење на Агенцијата и ги има следниве надлежности:

- 1) ја претставува и застапува Агенцијата;
- 2) ја организира работата и раководи со стручните служби на Агенцијата;
- 3) предлага годишна програма за работа и развој, годишен финансиски план на Агенцијата, изработува финансиски извештај со завршна сметка и извештај од реализираната годишна програма за работа и развој на Агенцијата;
- 4) предлага општи акти за организација и систематизација на работењето на Агенцијата;
- 5) предлага акти што ги донесува Управниот одбор;
- 6) ги извршува одлуките донесени од страна на Управниот одбор;
- 7) дава овластувања во рамките на своите надлежности;
- 8) донесува решенија од прв степен;
- 9) соработува со други државни органи и институции, органи на единиците на локалната самоуправа и со невладини организации и здруженија на граѓани и
- 10) врши други работи утврдени со овој закон и Статутот на Агенцијата.

(2) Директорот на Агенцијата е должен да воспостави внатрешна контрола преку имплементација на соодветен систем на финансиски менаџмент и контрола и внатрешна ревизија согласно со Законот за јавната внатрешна финансиска контрола.

(3) Директорот има право да присуствува и учествува на состаноците на Управниот одбор, без право на глас.

(4) Директорот може да поднесе оставка на својата функција во писмена форма до Управниот одбор.

(5) Ако мандатот на директорот е завршен, а постапката за именување на директор не е завршена, тогаш директорот продолжува да ја врши функцијата се додека не се именува директор, но не подолго од шест месеца.

Разрешување на директор

Член 18

Директорот може да биде разрешен од страна на Управниот одбор пред истекување на мандатот во следниве случаи:

- 1) на негово барање;
- 2) во случај на спреченост за вршење на функција поради болест подолго од шест месеца или смрт;
- 3) избор или именување на функција или назначување на работа што се неспојливи со неговата функција на директор;
- 4) ако е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело на казна затвор во траење од над шест месеца или казна забрана за вршење на професија, дејност или должност со денот на изрекување на казната и
- 5) повреда на одредбите или прописите донесени врз основа на овој закон или злоупотреба на функцијата.

Средства за основање и вршење на дејноста

Член 19

(1) Средствата за работа на Агенцијата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија, но не подолго од една година.

(2) Агенцијата има сопствена сметка.

Член 20

(1) Годишната програма за работа и развој на Агенцијата и годишниот финансиски план од членот 14 на овој закон, Управниот одбор ги донесува најдоцна до крајот на јануари секоја година.

(2) Годишниот финансиски извештај со завршна сметка и извештајот за работата на Агенцијата од членот 14 на овој закон, Управниот одбор на Агенцијата ги донесува најдоцна до крајот на март секоја година, а се однесува за претходната година.

(3) На годишна програма за работа и развој на Агенцијата, годишниот финансиски план, како и годишниот финансиски извештај и извештајот за реализација на годишната програма за работа и развој на Агенцијата од членот 14 на овој закон согласност дава Собранието на Република Македонија.

(4) Годишниот финансиски план се изработува по донесувањето на Фискалната стратегија на Република Македонија за наредната година и содржи податоци за приходите и расходите за работењето на Агенцијата.

(5) Годишниот финансиски извештај содржи завршна сметка, како и ревизорски и финансиски извештај за претходната година.

(6) Ревизијата ја врши надворешен и независен ревизор, избран согласно со Законот за јавните набавки.

(7) На барање на Собранието на Република Македонија, Агенцијата е должна да поднесе извештај за работата и развојот на Агенцијата и финансиски извештај за работењето на Агенцијата и за период пократок од една година.

Организација и вработување во Агенцијата

Член 21

(1) Стручните работи во Агенцијата ги извршуваат лица вработени во Агенцијата.

(2) Внатрешната организација и начинот на работа на стручната служба поблиску се уредува со актот за организација и систематизација на работите и задачите на Агенцијата.

(3) Со Статутот на Агенцијата поблиску се утврдува постапката и начинот на внатрешното организирање и работење на Агенцијата.

Обезбедување на податоци

Член 22

(1) Агенцијата има право да побара дополнителни податоци, информации и друга документација од управителот на инфраструктурата, железничкиот превозник или трети заинтересирани страни, кои ѝ се потребни на Агенцијата за вршење на работите од нејзина надлежност врз основа на овој закон и други прописи со кои се уредува извршувањето на железничкиот сообраќај.

(2) Субјектите од ставот (1) на овој член се должни да одговорат на барањето на Агенцијата и да ги достават на Агенцијата бараните податоци, информации и друга документација.

Надзор над законитоста на работењето на Агенцијата

Член 23

(1) Надзор над законитоста на работењето на Агенцијата и општите акти врши органот на државната управа надлежен за работите од областа на железниците и железничкиот сообраќај.

(2) Надзорот над финансиското работење на Агенцијата го врши надлежниот орган на државната управа, односно правно лице кое за тоа јавно е овластено.

III. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 24

(1) Агенцијата ќе започне со работа со именување на претседателот и членовите на Управниот одбор.

(2) Собранието на Република Македонија ќе ги именува претседателот и членовите на Управниот одбор најдоцна во рок од 30 дена од денот на примената на овој закон.

(3) До започнување со работа на Агенцијата, Министерството за транспорт и врски продолжува да ги врши работите од нејзина надлежност.

(4) Управниот одбор ќе донесе статут на Агенцијата во рок од 60 дена од денот на именувањето на претседателот и членовите на Управниот одбор.

Член 25

Со денот на примената на овој закон престануваат да важат членот 47 ставови (2), (3), (4), (5), (6) и (7) и членот 47-а од Законот за железниците („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/2005 и 24/2007).

Член 26

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 2009 година.